שער מאמרי רז"ל — מסכת ראש השנה

מא' בגמ' מס' ר"ה פ"א דף ב' ע"א וז"ל ארבעה ראשי שנים הם כו' כל הד' הם ברחל נוק' דז"א והנה ביום א' של ר"ה הוא בלאה ולכן נקראת דינא קשיא לפי שהיא בנה"י דאימא הנק' אלהי' דדיני' מתערין מינה אך יום הב' של ר"ה הוא ברחל כי את אשר יאהב ה' יוכיח וידין דינו ביום ב' של ר"ה כי היא נק' דינא רפיא לפי שבכאן נאמר דינין דנוק' נייחין ברישא ותקיפין בסופא כנז' בס' הזוהר פ' תצוה לפי שהראש שלה שהם המוחין שלה הם בנה"י דז"א דכורא רחמים אבל לאה הוא להפך:

אמר שמואל ביאור זאת המשנה בזה הדרוש נתבאר היטב בשער הכוונות בדרוש של ר"ה וע"ש ועכ"ז אעתיק כאן מעט מזער ממה שנוגע אל ביאור המשנה עצמה וז"ל ארבעה ראשי שנים הם כו' דע כי ד' בחי' יש אל המלכות נוק' דז"א כנודע אצלינו כי כל דבר שבקדושה בכל מקום ששורה נשאר ממנה שם רושם קבוע תמידי לא ימוש משם ואלו הם ד' בחינותיה האחד היא בהיותה בראש הבריאה כנודע כי בימי החול בלילות ההם יורדת למטה בהיכל קדש הקדשים דבריאה בסוד מיעוט הירח ושם נשאר בחי' אחת שלה כנז' והב' היא תחת היסוד דז"א והג' היא כנגד הת"ת דז"א. והד' היא כנגד הדעת דז"א. ואלו הם ד' שרשים שיש אליה ונק' ד' ראשי שנים (ד"ש דף ד' ע"א) הם כי הם ד' פרקים כנגד ד' אותיות הוי"ה וכתב עוד נלע"ד שהם סוד שם אדנ"י ובכונת ברכת אבות דר"ה כתב באופן אחר וז"ל והענין הוא כי ד' בחי' יש אל המלכות כנז' בביאור משנת ד' ראשי שנים הם האחת היא בחינתה בסוד קשר של תפילין של ראש תחת ג"ר שהם חב"ד דז"א ושם הניחה שורש אחד שם. עוד יש לה שורש ב' תחת חג"ת דז"א ושם הוא מקום החזה. עוד יש לה שורש ג' תחת נה"י דז"א תחת היסוד ושם היא נקראת בסוד ה' אחרונה של הוי"ה. עוד יש לה שורש ד' למטה בהיכל קדש הקדשים דבריאה ושם היא בסוד נקודה אחת כלולה מעשר אבל אין בה בחינת פרצוף ואז נק' שם אדנ"י:

(ע"ב) אמר שמואל עיקר כוונת דרוש ה' ראשי שנים האלו נתבאר בשער הפסוקים בפ' חיי שרה בפסוק ויתן לי את מערת המכפלה ושם נתבאר אמיתת הדברים ומצאת כי תדרשם: